

Vänsterpartiet

Motion

Angående behovet av insatser för patienter med ME/kroniskt trötthetssyndrom i Stockholms läns landsting

Cirka 40 000 personer i Sverige uppskattas lida av kroniskt trötthetssyndrom eller ME (Myalgisk Encefalomyelit) som sjukdomen också kallas.

Forskningen har påvisat störningar i neurologiska, immunologiska och endokrina system hos patienter med ME/kroniskt trötthetssyndrom. Sjukdomen är internationellt klassad som neurologisk och karaktäriseras av en ihållande eller ständigt återkommande trötthet och en generell sjukdomskänsla. Dessutom hör muskel- och ledvärk, yrsel, koncentrationssvårigheter, känslighet för ljud och ljus, yrsel, hjärtklappning, ömma lymfkörtlar, onormalt fluktuerande kroppstemperatur mm till symptombilden. Även måttlig fysisk och mental ansträngning resulterar i att symptomen förvärras, ofta i form av influensakänsla, ibland med lågradig feber.

Sjukdomen är avsevärt funktionsnedsättande och resulterar ofta i mångårig sjukskrivning, inte sällan förtidspension. De svårast drabbade är bundna till hemmet och beroende av samhällsinsatser som hemtjänst och färdtjänst för att klara vardagen.

Människor i alla åldrar finns bland de drabbade och kvinnor är kraftigt överrepresenterade. Insjuknandet har oftast skett plötsligt i samband med en infektion som sedan övergått i det kroniska sjukdomstillstånd som ovan beskrivs. Sjukdomen är avsevärt funktionsnedsättande och resulterar ofta i mångårig sjukskrivning, inte sällan förtidspension. De svårast drabbade är bundna till hemmet och beroende av samhällsinsatser som hemtjänst och färdtjänst för att klara vardagen.

Ännu år 2007 bemöts patienter med ME/kroniskt trötthetssyndrom illa inom vården. Många vittnar om hur det känns att inte bli trodd, om att få höra att man i själva verket mår psykiskt dåligt fast man inte upptäckt det själv, eller om en dömande attityd, där ens sjukdomsidentitet eller arbetsvilja värderas istället för att symptomen tas på allvar. Den förnedrande beteckningen "yuppiesjukan" som antyder att de drabbade lider av ett lyxproblem och är offer för sina egna vidlyftiga levnadsvanor lanserades under 80-talet. Attityden lever kvar än idag, genom ständiga ifrågasättanden av om denna grupp verkligen är sjuka på riktigt. Ofta förväxlas också sjukdomen med stressrelaterad utmattning, psykiatriska diagnoser, sömnsvårigheter mm.

Landstinget har idag inte ens en konsultation med en specialiserad läkare, än mindre någon vård att erbjuda. Primärvården saknar kompetens och resurser för ändamålet. Ofta vandrar patienterna runt inom den privata och offentliga vården i många år i ett evigt sökande efter en diagnos, kunniga läkare och verksamma behandlingsmetoder. Floran av råd till de drabbade är

många och ibland felaktiga. Symptomen hos patienter med ME/kroniskt trötthetssyndrom kan förvärras av vissa behandlingar och av överdriven aktivitet, varför felaktiga råd i värsta fall leder till bestående försämringar av patientens tillstånd.

Situationen för denna patientgrupp är både ovärdig och ohållbar, vilket patientnämnden sedan länge är uppmärksam på. Man har påtalat problemet och föreslagit att det utarbetas ett vårdprogram för patienter med ME/kroniskt trötthetssyndrom. Detta ledde fram till beslutet om att ta fram en fokusrapport som underlag för vidare ställningstaganden. Rapporten har dock ännu inte sett dagens ljus och Vänsterpartiet menar att det brådskar med ett principställningstagande om att dessa patienter måste erbjudas specialiserad vård på samma villkor som andra patientgrupper.

Det saknas idag verksamma behandlingsmetoder för att bota sjukdomen, men åtskilligt kan göras för att lindra symptomen även åstadkomma förbättring i många fall. Andra länder ligger långt före Sverige, så utifrån ett tvärvetenskapligt/tvärkliniskt synsätt baserat på internationell forskning och erfarenhet borde en klinik för patienter med ME/kroniskt trötthetssyndrom omgående kunna byggas upp inom landstinget. Arbetet med fokusrapporten bör dessutom påskyndas, med inriktningen att den skall utgöra ett faktaunderlag i genomförandeskedet.

Vänsterpartiet föreslår landstingsfullmäktige besluta

att en fokusrapport om kroniskt trötthetssyndrom tas fram skyndsamt samt

att en särskild klinik inrättas dit personer med symtom på ME/kroniskt trötthetssyndrom kan remitteras

Birgitta Sevefjord (v)

Håkan Jörnehed (v)

Thomas Magnusson (v)

Sverre Launy (v)

Jan Strömdahl (v)

Mats Skoglund (v)